

N.facialise paralüüs. Belli paralüüs

Kreete Teng

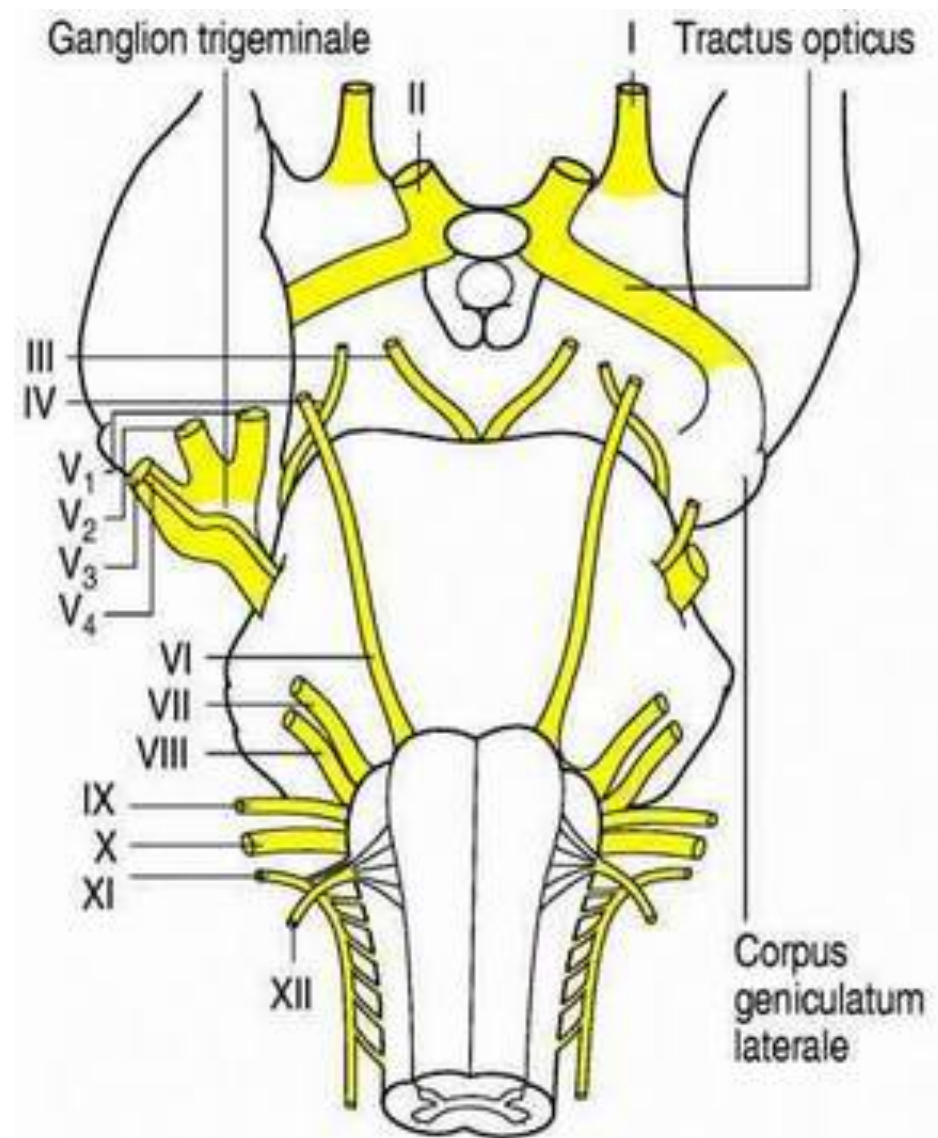
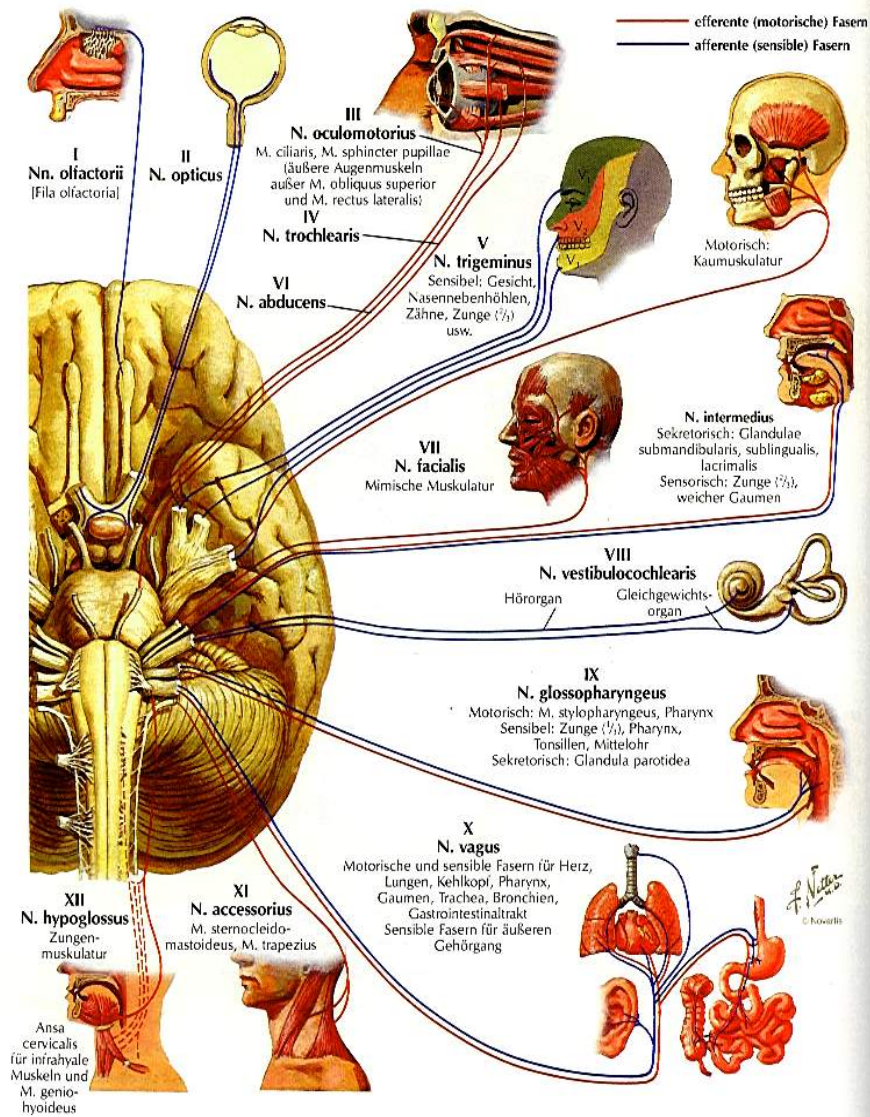
Stom III

Rühm III

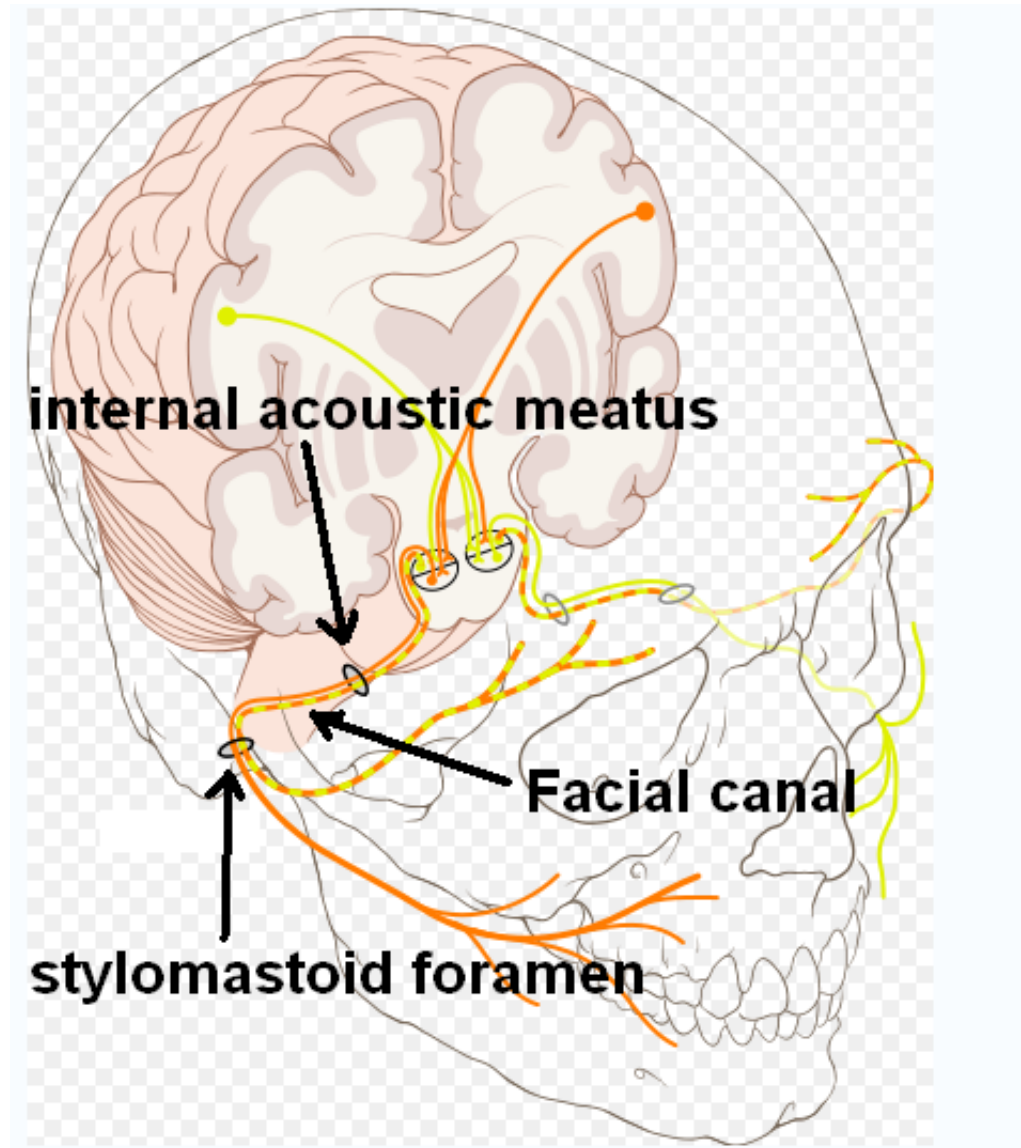
N. facialis

- VII kraniaalnärv
- **Väljub ajust** koos VIII närviga (N. vestibulocochlearis) pontotserebellaarnurgas
- **Väljub koljuõõnest** *meatus acusticus internus*
→ *canalis facialis* → *foramen stylomastoideum*
- *Canalis facialis*'es paikneb *ganglion geniculis*
– selles paiknevad tundeneuronite kehad

N. facialis'e väljumine ajust

N. facialis'e väljumine koljuõõnest

N. facialis'e tuumad

- **Nucl. N. facialis**
 - Miimilised lihased
 - Suupõhja lihased
 - M. stylohyoideus
 - M. digastricus'e tagumine kõht
 - M. stapedius
- **Nucl. salivatorius superior**
 - Sekretomotoorselt nina limaskestast, pisara- ja süljenäärmed
 - Ei gl.parotidea, gl.buccales
- **Nucl. gustatorius**
 - maitsemistundlikkus
- Nucl. solitarius
- Nucl. pontinus n. trigemini
- Nucl. spinalis

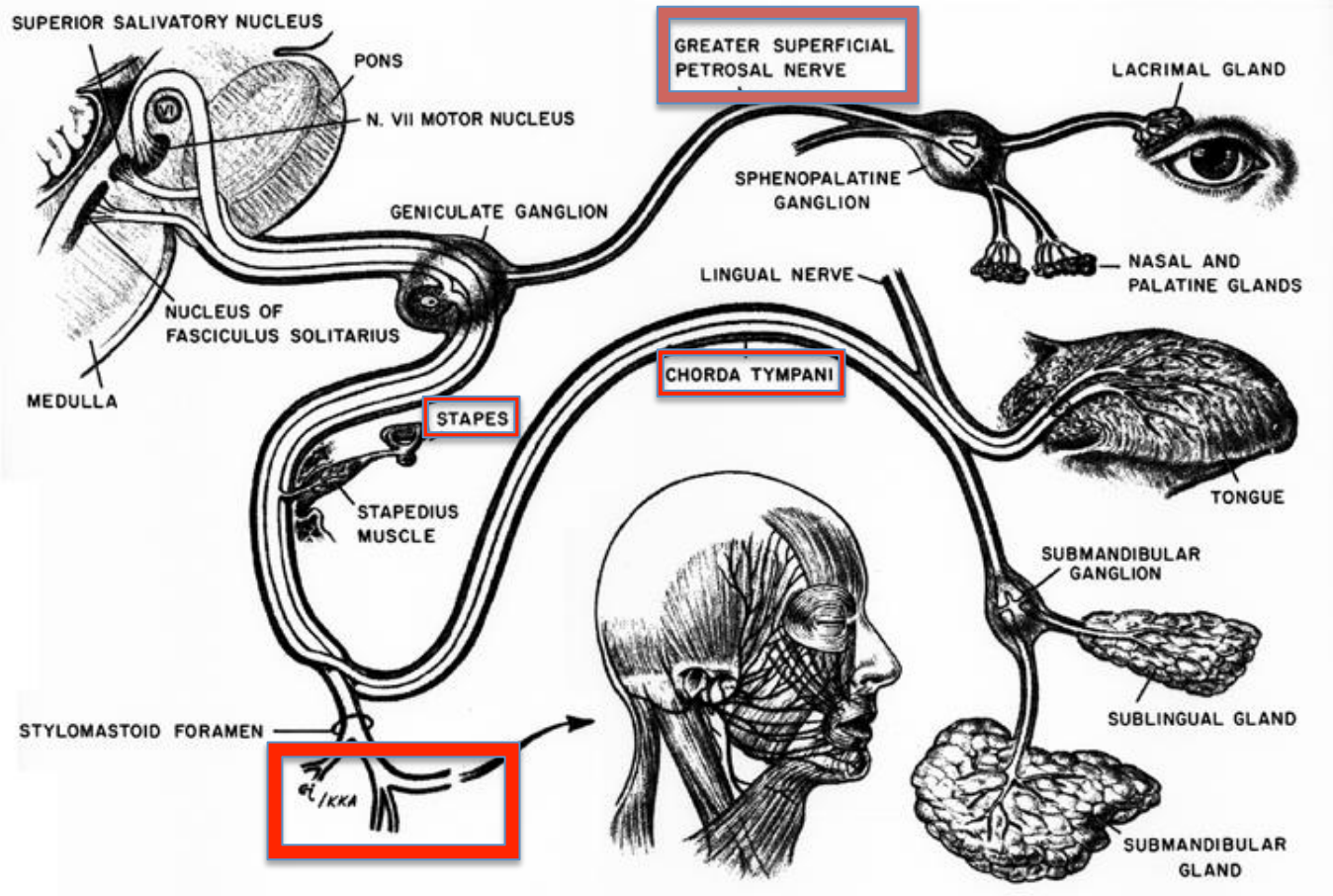

Nõrgalt arenenud või puuduvad

N. facialis'e harud

- Kanalisesed harud
 - ***N.petrosus major***
 - ***Chorda tympani***
 - Maitsmiskiud
 - Inerveerivad keele eesmist 2/3
 - Parasümpaatilised kiud
 - Inerveerivad gl.sublingualist ja gl.submandibularist
 - ***N.stapedius***
 - Kui see närv on halvatud tekib kuulmisvõime teravnemine, sest heli ülekande summutussüsteem on häiritud
- Kanalivälised harud
 - **Lõppharud**
 - N.auricularis posterior
 - R.digastricus
 - Näoharud

Harud

Näoharud

- Ülemine tüvi

- Innerveerib m.frontalist, kõrva ja silmaümbruse, ülahuule ja põsepiirkonna ülaosa lihaseid

- ***Rr.temporales***

- ***Rr.zygomatici***

- ***Rr.buccales***

- Alumine tüvi

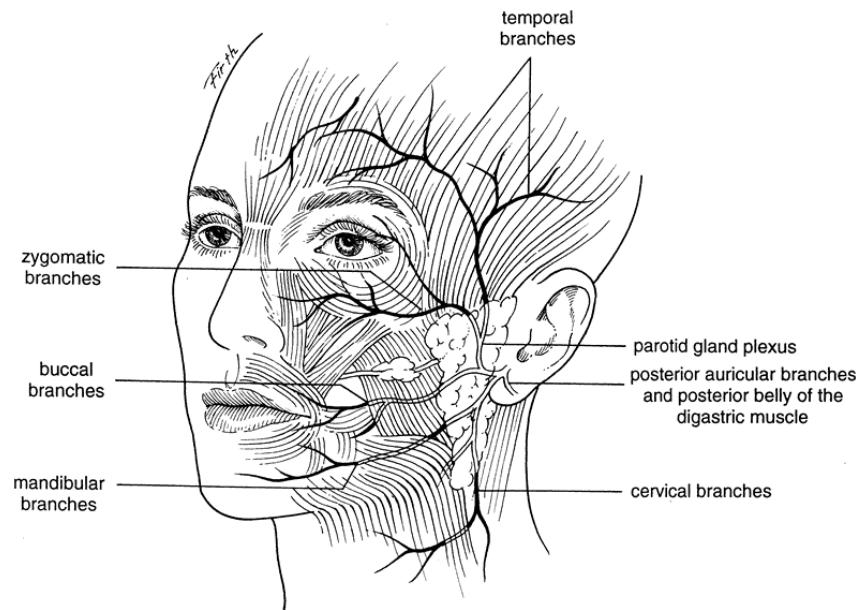
- Innerveerib põsepiirkonna alaosa, alahuule ja lõuatsi lihaseid, samuti platysma't

- ***Rr.buccales***

- ***R.marginalis mandibulae***

- ***R.colli***

Näoharud

N.facialise paralüüs

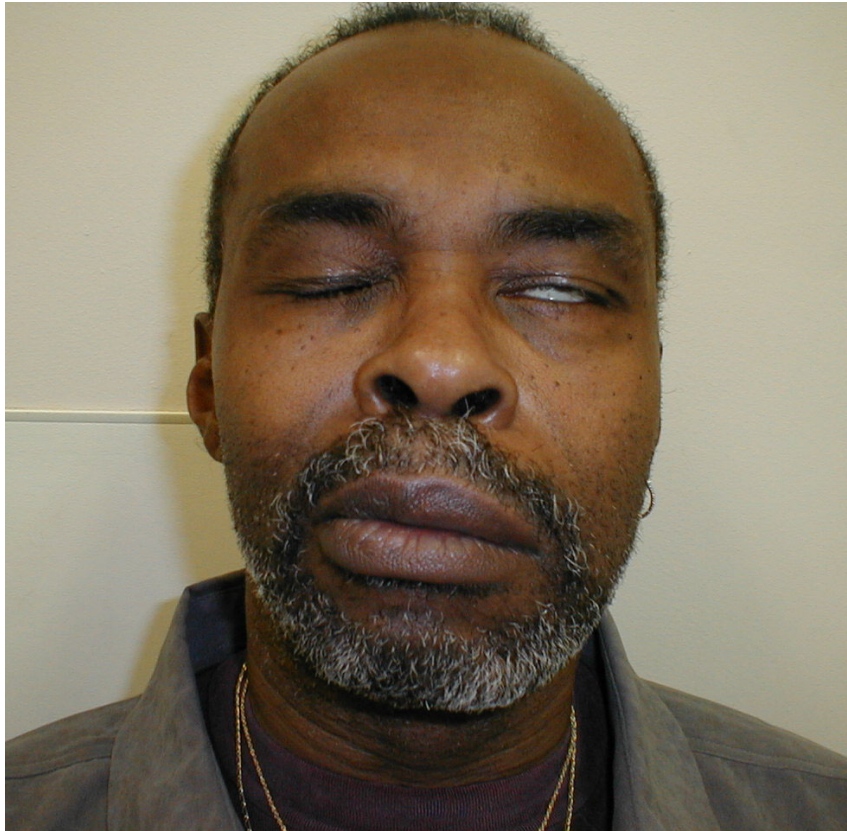
- Näonärvihalvatus
- Näonärvikahjustusest tekkinud seisund, mida iseloomustab:
 - näolihaste ühepoolne või kahepoolne halvatus
 - hääle kuulmine tegelikust valjemana
 - pisaravedeliku vähenemine
 - sülje hulga vähenemine
 - maitseaistingu nõrgenemine keele eesosas

N.facialise paralüüsi vormid

- **Unilateraalne näonärvi paralüüs**
 - mõjutatud on üks näopool
 - kõige sagedasemaks põhjuseks on Belli paralüüs
 - kuid võib olla ka muid põhjuseid
 - traumad
 - sündroomid
 - kasvajad
- **Bilateraalne näonärvi paralüüs**
 - mõjutatud mõlemad näopooled
 - seda võib esineda vastsündinul
 - Möbiuse sündroom- neuroloogiline, 6. ja 7. kraniaalnärvi alaareng
 - süsteemsete haiguste põhjustatud
 - Sarkoidoos
 - Leukeemia
 - HIV

N. facialis paralüüsi vormid

ühepoolne

kahepoolne

Möbiuse sündroom- bilateraalne halvatus

N.facialise paralüüsi põhjused

- **Belli paralüüs (> 80%)**
- **Kasvajad**
 - Kõrvasüljenäärmete kasvajad
 - 3% pahaloomulistest kõrvasüljenäärme kasvajatest kulgevad näonärvi pareesiga
 - Meningioom
 - Hemangioom
- **Sünnitrauma**
- **Lyme tõbi**
- **Peatraumad**
- **Otiit**
- **Sündroomid**
 - Melkersson–Rosenthal sündroom
 - Möbiuse sündroom
 - Guillain–Barré sündroom

Närvikahjustuse klassid

The House-Brackmann scale

Grade	Function Level	Symmetry at Rest	Eye(s)	Mouth	Forehead
I	Normal	Normal	Normal	Normal	Normal
II	Mild	Normal	Easy and complete closure	Slightly asymmetrical	Reasonable function
III	Moderate	Normal	With effort, complete closure	Slightly affected with effort	Slight to Moderate movement
IV	Moderately Severe	Normal	Incomplete closure	Asymmetrical with maximum effort	None
V	Severe	Asymmetry	Incomplete closure	Minimal Movement	None
VI	Total Paralysis	Total Paralysis			

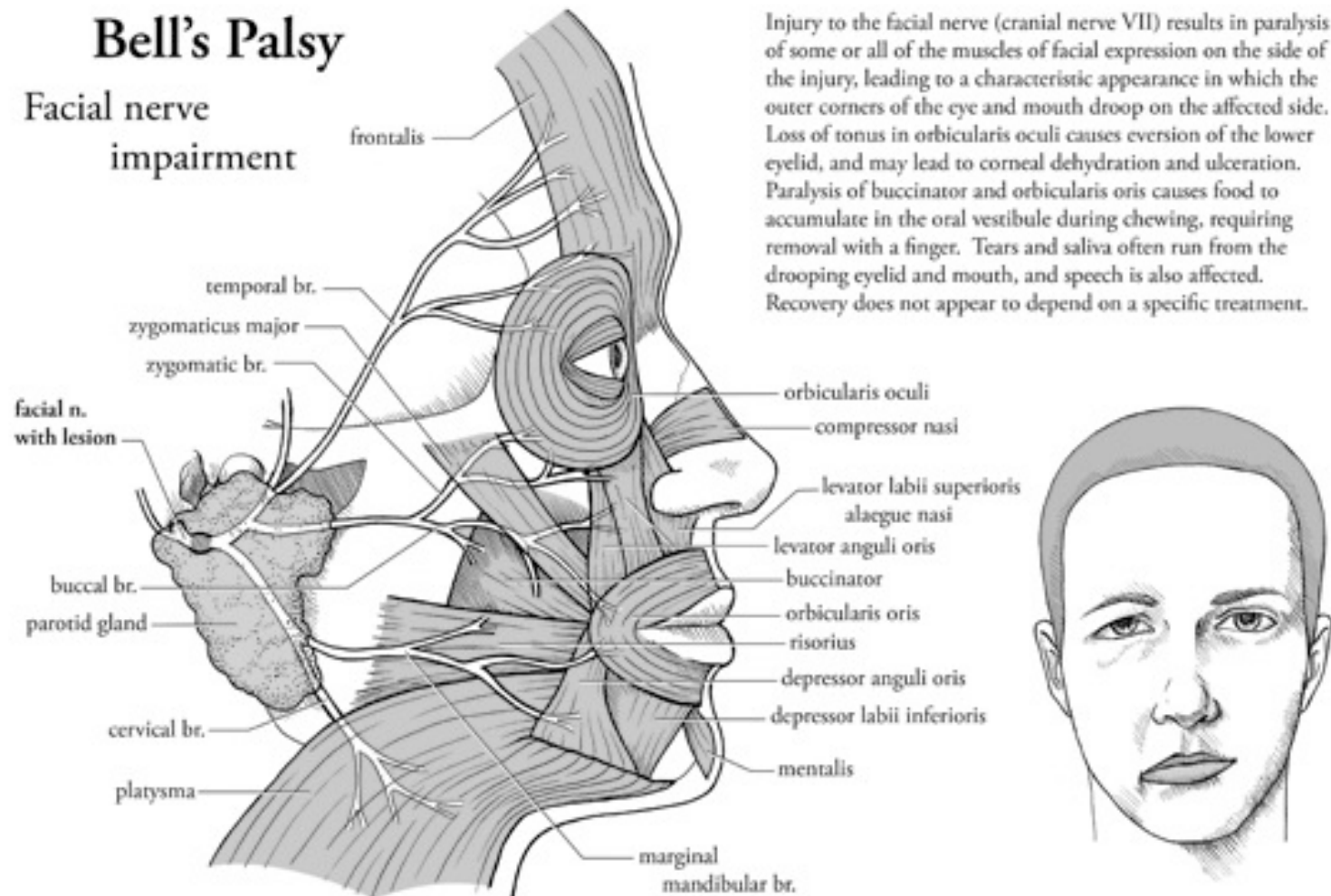
Belli paralüüs

- **Ühepoolne näonärvi halvatus**
- Esineb keskmiselt 15-40:100 000 inimese kohta
- Haigestumis tõenäosus
 - suureneb vanusega
 - diabeedihaigetel
- 63% juhtudest on tegemist parempoolse näonärvi kahjustusega
- 70%-l haigetest esineb täielik, 30%-l aga osaline paralüüs
- Põletik põhjustab näonärvi turse ning verevarustuse häire, mistõttu närv surutakse vastu luulist kanalit, milles ta kulgeb

Belli paralüüs

Bell's Palsy

Facial nerve
impairment

Tekkepõhjused

- Halvatuse tekkepõhjused ei ole lõplikult teada
- **Viirusinfektsioon**
 - organismis tekivad antikehad, mis põhjustavad põletikku
- **Herpesviiruse** aktiveerumisest põhjustatud näonärvi kahjustust

Sümptomid

- Näo tuimus
- Kõrvataguse piirkonna valu
- Suurenenud pisaravoolus
- Ülikuulmiserksus ehk hüperakuusia
- Täielik paralüüs:
 - Ei saa liigutada haiget näopoolt
 - Ei saa sulgeda samapoolset silma (lagoftalm)
 - Ühelt keelepoolet võib puududa maitsetunne
 - Ei talu tugevaid helisid

Ravi

- Glükokortikoidhormoonidega
 - Prednisoloon
 - ravi kestvus 1-2 nädalat
 - alandavad turset
- Silmatilgad
- Silma katmine plaastriga
- Näolihaste harjutused
- Kirurgia

FACIAL EXERCISES

Sit relaxed in front of a mirror

Gently raise eyebrows, you can help the movement with your fingers

Draw your eyebrows together, frown

Wrinkle up your nose

Take a deep breath through your nose, try and flare nostrils

Gently try and move corners of mouth outwards

Try and keep the movement the same on each side of your face

You can use your fingers to help. Once in position take your fingers away and see if you can hold that smile

Lift one corner of the mouth then the other

EXERCISES TO HELP CLOSE THE EYE

Look Down

Gently place back of index finger on eyelid, to keep the eye closed

With opposite hand gently stretch eyebrow up working along the brow line. This will help relax the eyelid and stop it from becoming stiff.

Now try and gently press the eye lids together

Narrow eyes as if looking into the sun

The Bell's Palsy Association
www.bellsalsy.org.uk

Prognoos

- Halvatus hakkab taanduma kahe kuu jooksul
 - 1/3-l haigetest võib jääda püsiv näopole nõrkus ning tahtmatud tõmblused
- Hea prognoosi näitajateks on:
- osaline halvatus
 - varajane paranemine
 - noor iga
 - normaalne maitsetundlikkus
 - süljevool
- Umbes 7% juhtudest võib elu jooksul korduda

Hambaravi ja paralüüs

- Närvi blokaadi tekkimisel lokaalanesteetikumide süstimise järgselt tekib näopoolse lihaste halvatus
 - patsient ei saa pilgutada ega sulgeda silma
 - möödub sõltuvalt anesteetikumist mõne tunniga
- Artikaiini ja epinefriini
 - on kirjeldatud 2 nädalat hiljem tekkinud näonärvi halvatust, mis püsis veel ka 6 kuud hiljem
 - Väga harv (< 1/10 000)

Kasutatud kirjandus

- Näonärvi halvatus.
[http://static.inimene.ee/index.php?
disease=n&sisu=disease&did=519](http://static.inimene.ee/index.php?disease=n&sisu=disease&did=519)
- [http://www.eestiarst.ee/static/files/060/
korvasyljenaarme kasvajakad eestis.pdf](http://www.eestiarst.ee/static/files/060/korvasyljenaarme_kasvajad_eestis.pdf)
- [http://www.facialnervepalsy.com/different-types-of-facial-
paralysis-facial-palsy.php](http://www.facialnervepalsy.com/different-types-of-facial-paralysis-facial-palsy.php)
- Meditsiinisõnastik
- A.Lepp, E. Kogerman-Lepp. Kraniaalnärvid
- <http://www.rx.ee/d/3815-dentocaine.html#ixzz2PFmaX86k>
- [http://www.hambaarst.ee/artiklid/633/
lokaalanesteetikumid-hambaravis/?hi=blokaad](http://www.hambaarst.ee/artiklid/633/lokaalanesteetikumid-hambaravis/?hi=blokaad)

Tänan kuulamast!

BELL'S PALSY VICTIMS

Still more facial expressions than Kristin Stewart.